

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 30. oktober 2014
Sagsnr.: 99

./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat om rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 10.-11. november 2014.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Enheden for EU og internationale forhold

Den 29. oktober 2014

FVM 334

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 10.-11. november 2014

1. Statsstøtte i Republikken Cypern i form af afgiftsfritagelse for motorbrændstof, der anvendes til landbrugsformål
- *Udveksling af synspunkter og eventuelt politisk enighed*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 3

2. Forslag til forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om dyresundhed
- *Tidlig forelæggelse*
KOM (2013) 260

Side 5

3. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse af EU-fiskerfartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2015 og 2016
- *Politisk enighed*
KOM (2014) 613

Side 17

4. Kommissionens ændringsbrev nr. 1 til forslaget til almindeligt budget for 2015 i forhold til det russiske forbud imod import af en række landbrugsprodukter fra EU
- *Udveksling af synspunkter*
KOM (2014) 637

Side 21

5. Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og om midlertidig anvendelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Madagaskar om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Madagaskar om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

Forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimuligheder i henhold til

protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Madagaskar om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

- *Tidlig forelæggelse*

KOM (2014) 682, KOM (2014) 683 og KOM (2014) 684

Side 27

6. Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og om midlertidig anvendelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Kap Verde om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Kap Verde om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

Forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimuligheder i henhold til protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Kap Verde om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

- *Tidlig forelæggelse*

KOM-dokument foreligger ikke

Side 31

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) den 10.-11. november 2014

1. Statsstøtte i Republikken Cypern i form af afgiftsfritagelse for motorbrændstof, der anvendes til landbrugsformål KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Cypern har anmodet Rådet om godkendelse af statsstøtte i form af fritagelse for energiafgift på motorbrændstoffer på landbrugsområdet. Den hidtidige mulighed for at give fuld afgiftslettelse på landbrugsområdet blev ikke videreført i de reviderede regler, der trådte i kraft den 1. juli 2014. Statsstøtten skal fremover ydes alene i henhold til de generelle regler, herunder retningsslinjerne for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020.

Baggrund

Cypern har anmodet Rådet om godkendelse af statsstøtte til de cypriotiske landbrugere i form af fuld afgiftsfritagelse for energiafgift på motorbrændstoffer. Anmodningen er sendt til Rådet den 29. oktober 2014.

Anmodningen bliver fremsat i medfør af TEUF artikel 108, stk. 2, 3. afsnit, 1. punktum, som har følgende ordlyd: "På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed beslutte, at en af denne stat ydet eller planlagt støtte, uanset bestemmelserne i artikel 107 eller de i artikel 109 nævnte ordninger, skal betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan beslutning."

Bestemmelsen indebærer, at Rådet kan godkende statsstøtte. Det er således ikke nogen betingelse for Rådets behandling af sagen, at medlemsstaten først har anmeldt den planlagte støtte til Kommissionen. Imødekommen af anmodningen kræver enstemmighed.

Anmodningen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 10.-11. november 2014 med henblik på udveksling af synspunkter og eventuelt politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Sagen vedrører en anmodning om statsstøtte, som skal behandles af Rådet efter reglerne i TEUF artikel 107-108. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er derfor ikke relevant.

Formål og indhold

Cypern har anmodet Rådet om godkendelse af statsstøtte i form af fritagelse for energiafgift på motorbrændstoffer på landbrugsområdet. Cypern henviser til, at faktorer som den finansielle krise, ekstraordinær tørke i 2013/14 og Ruslands importforbud tilsammen bevirker, at situationen i landbrugssektoren er vanskelig. Cypern forventes at argumentere for, at disse faktorer tilsammen har betydet, at Cypern er i dyb økonomisk krise – og at særligt landbruget er hårdt ramt. Derfor ønsker Cypern mulighed for at fritage deres landbrugssektor for afgifter på motorbrændstoffer. Afgiftsfritagelsen skal gælde for op til 30 millioner liter motorbrændstof pr. år, og den skal anvendes i landbrugssektoren, i perioden fra 1. juli 2014 til og med 2020.

I medfør af EU-traktaten er konkurrenceforvridende statsstøtte forbudt. Kommissionen er dog bemyndiget til inden for meget begrænsede rammer at godkende statsstøtte (notifikation), der antages at være foreneligt med fællesmarkedet. Betingelserne herfor er offentliggjort i horisontale/generelle og sektorbestemte retningslinjer. Herudover kan Kommissionen udstede forordninger, hvorefter visse former for støtte er fritaget for den forudgående godkendelse - de såkaldte gruppefritagelsesforordninger. Endelig kan statsstøtte under en meget lav tærskelværdi ydes som de minimis-støtte.

I de tidligere retningslinjer for statsstøtte til landbrugssektoren (2007-2013) var det muligt at opnå fuld afgiftsfritagelse for energiprodukter og elektricitet til den primære landbrugsproduktion. I forbindelse med statsstøttereformen bortfaldt denne mulighed.

Muligheden for at opnå delvis afgiftsfritagelse eksisterer dog stadig i den generelle gruppefritagelsesforordning (artikel 44 i Kommissionens forordning 651/2014) og i retningslinjerne for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020. Ifølge den generelle gruppefritagelsesforordning, er det dog kun muligt at nedsætte afgiften til den i energibeskatningsdirektivets fastsatte minimumsafgift. Det er ikke muligt helt at fjerne den. Efter de gældende regler vil Kommissionen formentlig ikke kunne godkende en cypriotisk anmodning om fuld afgiftsfritagelse i landbrugssektoren.

Imidlertid kan Rådet på begæring af en medlemsstat med enstemmighed beslutte, at en statsstøtteanmodning er forenelig med fællesmarkedet, hvis ganske særlige omstændigheder taler derfor. Det er det, Cypren vil forsøge.

En sådan beslutning kræver enstemmighed i Rådet. Enstemmighed foreligger, når ingen medlemsstat har stemt imod. Træffer Rådet ingen beslutning inden for en tre måneders frist, træffer Kommissionen beslutning.

Kommissionen har uformelt oplyst, at Cypren havde en godkendt afgiftsordning i henhold til de tidligere retningslinjer på landbrugsområdet men undlod at søge om forlængelse inden 1. juli 2014, hvor de nye retningslinjer trådte i kraft. Cypren blev ifølge Kommissionen direkte orienteret om muligheden for forlængelse. Der foreligger dog ingen oplysninger fra Cyprens side om, hvorfor der ikke blev søgt om en forlængelse eller om eventuel tidligere kontakt til Kommissionen.

Det skal i øvrigt nævnes, at Cypren i henhold til den fælles landbrugspolitik i årene 2015-2020 har mulighed for at yde midlertidig national støtte som supplement til den direkte støtte.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Statsstøtteanmodningen fra Cypren vurderes ikke at få erhvervsøkonomiske, lovgivningsmæssige, administrative eller statsfinansielle konsekvenser i Danmark. En sådan anmodning vil heller ikke have konsekvenser for EU's budget.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug), og der er ikke indkommet bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens holdning, at statsstøtte bør begrænses mest muligt, og at det bør være Kommissionen, der vurderer medlemsstaternes statsstøtteordninger og disses forenelighed med Traktatens regler, idet man dog under helt særlige, ekstraordinære og konkrete omstændigheder kan undlade at stemme eller stemme for Rådets godkendelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke oplysninger om andre medlemsstaters holdninger på nuværende tidspunkt.

Cypern har to gange tidligere fremsat statsstøtteanmodninger til Rådet. Det skete i 2008 under henvisning til langvarig tørke og i 2006 under henvisning til gældsbyrden i den cypriotiske landbrugssektor. Begge gange blev anmodningen imødekommet af Rådet. Danmark undlod begge gange at stemme.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om dyresundhed KOM (2013) 260

*Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 11. juni 2013.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til etablering af en fælles ramme for lovgivningen om dyresundhed i EU med det formål at forenkle lovgivningen på området. Hensigten med forslaget er således ikke at foretage gennemgribende ændringer af de eksisterende regler. De fælles, generelle principper og krav fra den eksisterende lovgivning om handel med og import af levende dyr og animalske produkter samt reglerne om bekæmpelse af husdyrsygdomme samles i én fælles rammelov, der både omfatter landlevende (terrestriske) og vandlevende (akvatiske) dyr. Forslaget skal derudover forberede aktørerne på dyresundhedsområdet til at håndtere nye udfordringer. Det skal fortsat være muligt at reagere hurtigt og indføre beskyttelses- og bekæmpelsesforanstaltninger, både for så vidt angår kendte sygdomme og i tilfælde af nye sygdomme. Dette skal ske uden at sænke kvaliteten af foranstaltningerne i forhold til den eksisterende lovgivning. Endvidere sættes der med forslaget øget fokus på forebyggelse af sygdomme, herunder smittebeskyttende foranstaltninger og på samarbejde mellem relevante aktører. Endelig sker der en klar præcisering af ansvarsfordelingen for så vidt angår dyresundheden. Forslaget er opbygget som en rammelov, hvorved Kommissionen med forslaget i vidt omfang tildeles kompetence til efterfølgende at udbygge lovgivningen ved delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter. Forslaget skønnes at kunne have positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2013) 260 af 6. maj 2013 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om dyresundhed. Forslaget er oversendt til Rådet den 15. maj 2013 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, artikel 114, stk. 3 og artikel 168, stk. 4, litra b og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde. Det er forventningen, at der kan opnås enighed om forslaget i en 2. behandling med Europa-Parlamentet.

Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at målsætningerne for dyresundhedspolitikken ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne selv og således bedre vil kunne opfyldes ved en harmoniseret EU-indsats. Kommissionen henviser i den forbindelse til, at mange smitsomme dyresygdomme let spredes over landegrænser, hvilket betyder, at en fælles tilgang har den størst gavnlige virkning. Fordelene ved harmoniserede regler for forebyggelse, anmeldelse, bekæmpelse og udryddelse af dyresygdomme på EU-plan er således blevet påvist i nyere tid i forbindelse med udbrud af dyresygdomme. Disse kriser viser, ifølge Kommissionen, EU's evne til at reagere hurtigt, begrænse spredningen af sygdomme og minimere deres konsekvenser ved en fælles indsats.

Regeringen er enig med Kommissionen i, at nærhedsprincippet på det foreliggende grundlag er overholdt. Der henvises i den forbindelse også til, at forslaget i vidt omfang er en tilpasning og sammenskrivning af eksisterende EU-regler.

Formål og indhold

Med forslaget etableres en fælles ramme for lovgivningen om dyresundhed i EU med det formål at forenkle regelsættet på området, som i dag består af hen ved 50 basisretsakter i form af direktiver og forordninger og mere end 400 sekundære retsakter, som går helt tilbage til 1964. Der er ikke tale om gennemgribende ændringer af de eksisterende regler.

Forslaget er den juridiske ramme, som skal sikre, at Kommissionens strategi for EU's dyresundhedspolitik 2007-2013 bliver gennemført. Strategien, som tiltrådt af Rådet ved rådskonklusioner af 17. december 2007, har som formål at sikre et højt niveau for menneskers sundhed og fødevarer sikkerhed og at forbedre dyresundheden ved at forebygge eller reducere forekomsten af dyresygdomme. Samtidigt er formålet at sikre fri bevægelighed for varer og dyr samt at fremme en praksis i landbruget, der kan virke forebyggende overfor trusler mod dyresundheden.

Med forslaget samles de fælles principper og krav fra den eksisterende lovgivning om handel med og import af levende dyr og animalske produkter samt reglerne om bekæmpelse af husdyrsygdomme i én fælles rammelov, der både omfatter landlevende og vandlevende dyr. Der fastsættes i den forbindelse en lang række definitioner, som fremtidig veterinærlovgivning skal bygge på.

Kommissionen ønsker med forslaget at kombinere principper om forebyggelse og incitamenter i tilgangen til dyresundhedspolitikken og at sikre en tydelig og afbalanceret fordeling af roller og ansvarsområder mellem de kompetente myndigheder, EU-institutioner, landbrugssektoren, dyreejere og andre aktører, herunder landmænd og transportører. Det er Kommissionens hensigt, at der skal være et effektivt veterinært beredskab samt være fleksibilitet nok til at rumme den fremtidige videnskabelige og teknologiske udvikling. Hvor det er muligt, er målet også at mindske de administrative byrder og omkostninger og at reducere risikoen for handelshindringer ved at tilnærme loven til relevante internationale normer.

Hensigten med forslaget er endvidere at sikre sammenhæng mellem de horisontale principper i lovgivningen på områderne for dyresundhed, dyrevelfærd og fødevarer sikkerhed i sammenhæng med EU-politikker om klimaforandringer og bæredygtighed. Forslaget skal sikre dyresundheden og derudover medvirke til at reducere dyresygdommes indvirkning på dyrs og menneskers sundhed, på dyrevelfærd og på samfundsøkonomien. Dette ønsker Kommissionen at påvirke ved at styrke opmærksomheden på dyresygdommene, på overvågningen heraf og på det veterinære beredskab. Den styrkede opmærksomhed skal både være på nationalt og EU-plan for at sikre et velfungerende indre marked for dyr og animalske produkter med et højt niveau for beskyttelse af dyrs sundhed og folkesundheden.

Det skal fortsat være muligt at reagere hurtigt og indføre beskyttelses- og bekæmpelsesforanstaltninger, både for kendte sygdomme og i tilfælde af nye sygdomme. Dette skal ske uden at sænke kvaliteten af foranstaltningerne i forhold til den eksisterende lovgivning.

I forslaget fastsættes grænser til tilstødende lovgivning. Forslaget vil derved kun gælde, hvor der ikke allerede er specifikke regler og udelukkende, hvor det drejer sig om foranstaltninger i relation til sygdomsbekæmpelse. Der vil fortsat være separat lovgivning i kraft om sygdomme, der kan overføres mellem mennesker og dyr (zoonoser), for eksempel regler om BSE, salmonella og andre fødevarerborne smitstoffer.

Det præciseres endvidere, at ikke alle smitsomme sygdomme kan eller skal forebygges eller kontrolleres via EU-lovgivning, men at foranstaltninger derimod bør skræddersys i forhold til den enkelte sygdom. Det vil, i overensstemmelse med den nuværende praksis, give mulighed for at regulere visse sygdomme via branchens egne regler og adfærdskodeks eller ved at fastsætte nationale regler. Alvorligt smitsomme sygdomme, der nemt kan spredes på tværs af nationale grænser, skal fortsat være omfattet af EU-lovgivningen og dermed af forslaget. Som en del af Europa-Parlamentets og Rådets handlingsplan mod den stigende trussel fra mikroorganismer, der er resistente overfor antibiotika, betragtes disse som smitsomme sygdomme og er dermed omfattet af forslaget.

Med forslaget ønskes som noget nyt en prioritering af hvilke sygdomme, der er omfattet af lovgivningen. Til det formål skal der opstilles en liste, som baseres på en lang række nærmere beskrevne kriterier. Efterfølgende kategoriseres sygdommene i forhold til hvilke regler for forebyggelse og kontrol, der skal anvendes for den enkelte sygdom, herunder om der er krav til en beredskabsplan, om det er obligatorisk eller frivilligt at have et udryddelsesprogram, om sygdommen giver anledning til restriktioner for omsætningen af dyr og animalske produkter, om sygdommen er anmeldningspligtig og om der er krav til overvågning.

Som noget nyt skal der med forslaget opstilles en liste over hvilke arter, sygdommene på sygdomslisten skal gælde for. Listen skal omfatte de arter, som kan udgøre en risiko for at sprede sygdomme.

I forslaget er der en klar præcisering af ansvaret i forhold til dyreejere, operatører, herunder transportører og landmænd, myndigheder, medlemsstater og på enkelte områder Kommissionen. Det drejer sig for eksempel om overvågning, anmeldningspligt, dyresundheden og smittebeskyttende foranstaltninger, som betragtes som et vigtigt værktøj, der kan medvirke til at sikre sundheden for dyrene og de animalske produkter. Hvad angår den kompetente myndigheds an-

svar præciseres det, at forudsætningen for at kunne varetage ansvaret for dyresundheden er, at der er adgang til tilstrækkelige finansielle, infrastrukturelle og personalemæssige ressourcer.

Der stilles endvidere krav om et basalt kendskab til dyresundhed for operatører og andre erhvervsdrivende, der som noget nyt er forpligtet til at erhverve en grundlæggende viden om dyrs sundhed og om andre relevante emner, herunder kravet om anmeldepligt ved mistanke om alvorlige smitsomme sygdomme. Derudover præciseres den nødvendige træning af dyrlæger, der skal udføre opgaver inden for forslaget rammer. Ligeledes er der en samlet beskrivelse af, hvem der i forbindelse med sygdomsbekæmpelsen har hvilke roller og ansvar i forhold til anmeldepligt, afklaring af mistanker om alvorlige smitsomme sygdomme og foranstaltninger til kontrol med og bekæmpelse af sygdommene.

Overvågning er en grundsten blandt elementerne til at kontrollere og bekæmpe sygdomme. Med forslaget tydeliggøres forpligtigelsen til overvågning for operatører, dyrlæger og myndigheder. Der etableres en ramme for dyrlægers sundhedsbesøg i besætninger, hvor der skal tages hensyn til hvilken type besætning, der er tale om, og hvilken risiko besætningen udgør med hensyn til sygdomme. Forslaget præciserer medlemsstaternes forpligtigelse til at etablere overvågning for en række sygdomme fra listen.

Som resultat af kategoriseringen vil visse sygdomme blive omfattet af enten et obligatorisk eller et frivilligt udryddelsesprogram. Medlemsstaterne vil, som i dag, have mulighed for at opnå hel eller delvis status for frihed for visse af de listede sygdomme, blandt andet på baggrund af resultaterne af udryddelsesprogrammer eller på baggrund af historiske data.

Forslaget giver mulighed for at udbrede rammerne for brug af segmenter, så det kan omfatte flere dyrearter og sygdomme end i dag. Verdensorganisation for Dyresundhed (OIE) har tidligere introduceret begrebet, som bruges om en population af dyr, der kan befinde sig på flere forskellige besætninger, men som er underlagt et fælles niveau for smittebeskyttelse, har den samme sundhedsstatus og har et system til sygdomsovervågning og sygdomskontrol. EU har hidtil kun anvendt begrebet for fjerkræ i forbindelse med fugleinfluenza samt indenfor akvakultur området. Brug af segmenter kan gøre det muligt i et vist omfang at opretholde handel med dyr under sygdomsudbrud, da man fortsat vil kunne flytte dyr indenfor et segment på nærmere fastsatte betingelser, også indenfor eller ud af en restriktionszone.

For at begrænse spredningen af sygdomme er det af afgørende betydning hurtigt at kunne opdage dem og iværksætte de nødvendige foranstaltninger. Med forslaget sættes rammerne for omfanget af det veterinære beredskab og for kontrollen med sygdomme. Forslaget indeholder detaljerede regler og procedurer til håndtering af krisesituationer, til beredskabsplaner og krav om afprøvning af beredskabsplanerne ved afholdelse af simuleringsøvelser. Forslaget omfatter endvidere regler for brug af veterinærlægemidler til forebyggelse af sygdomme og til at bekæmpe sygdomme. Reglerne udvides fra kun at omfatte brugen af vacciner til at omfatte alle veterinærlægemidler, der bruges i forbindelse med forebyggelse og bekæmpelse af sygdomme opført på listen.

Reglerne om sygdomsbekæmpelse omfatter de foranstaltninger, der skal iværksættes, når der opstår mistanke om en alvorlig smitsom sygdom og når der bekræftes udbrud af alvorlige smitsomme sygdomme. Reglerne er stort set identiske med de eksisterende og de er afpassede i forhold til sygdomslisten. Forslaget sætter de generelle rammer for brug af nødvaccination i forbindelse med sygdomsbekæmpelse.

For så vidt angår registrering, godkendelse, sporbarhed og flytninger skelnes der mellem landlevende og vandlevende dyr og de dertil tilknyttede produkter og virksomheder samt andre dyr og produkter. Der er forskellig tilgang til registrering og godkendelse af bedrifter og virksomheder for områderne for landlevende og vandlevende dyr. Således er brugen af godkendelse mere udbredt for vandlevende dyr. Dette er en videreførelse af den eksisterende tilgang. Forslaget sætter rammerne for at vedtage nærmere regler for eksempel for brug af elektroniske registre.

Forslaget sætter bredere rammer for sporbarhed, herunder identifikation og registrering af dyr, end der er mulighed for i dag. Det gælder for eksempel for får og geder, hvor der i forslaget er krav om, at de registreres i en elektronisk database med deres individuelle identifikationsnummer. Ligeledes indeholder forslaget et nyt krav for heste om elektronisk registrering af deres sædvanlige opholdssted. For andre dyr (for eksempel dyr fra dyrehandlere) er der øgede krav om individuel eller gruppevis permanent identifikation. For svin gælder et generelt krav om fysisk identifikation, for eksempel i form af øremærker.

Reglerne om flytninger af landlevende dyr og deres produkter svarer til de nuværende regler. Der er dog indbygget fleksibilitet for flytninger, herunder undtagelser fra kravet om sundhedscertifikater for flytning af dyr, der ikke udgør en væsentlig risiko for spredning af sygdomme. Med hensyn til flytninger af vandlevende dyr baserer forslaget sig på det eksisterende system, hvor den afgørende faktor er den sundhedsmæssige status. Med forslaget bliver systemet for den sundhedsmæssige status indenfor akvakulturen justeret, forenklet og harmoniseret med systemet for landlevende dyr.

Det eksisterende system for import og eksport af dyr, animalske produkter, avlsmateriale og andre materialer, der kan overføre sygdomme, bevares. Systemet medvirker til at forhindre indførsel af smitstoffer til EU. Tilsvarende ændres der ikke på det eksisterende system for hasteforanstaltninger. Hasteforanstaltninger kan være en del af sygdomsbekæmpelsen og kan vedtages i tilfælde af en nødsituation. Der kan dermed sikres en hurtig og konsekvent indgriben overfor sygdommen.

Forslaget giver på visse områder som for eksempel dyresundhed, anmeldelse, overvågning, registrering og sporbarhed medlemsstaterne mulighed for at anvende supplerende eller mere omfattende nationale foranstaltninger. Det er dog under forudsætning af, at foranstaltningerne ikke er i strid med forordningen og ikke hindrer flytningen af dyr og produkter mellem medlemsstaterne, med mindre det er nødvendigt for at forebygge eller bekæmpe sygdomme.

Forslaget er udformet som en rammelov, hvorefter Kommissionen tildeles kompetence til efterfølgende i vidt omfang at udbygge lovgivningen gennem delegerede retsakter, TEUF artikel 290, og gennemførelsesretsakter, TEUF artikel 291.

Kommissionen tildeles kompetence til at vedtage delegerede retsakter på en række områder, herunder:

- ændringer af kriterierne for optagelse på sygdomslisten,
- fastsættelse af nærmere krav til dyresundhedsbesøg, herunder hvilke bedrifter, der skal besøges og hyppigheden af besøgene,
- fastsættelse af nærmere krav til programmer for overvågnings eller udryddelse af sygdomme,

- fastsættelse af kravene for at opnå godkendelse som et sygdomsfrit segment og de detaljerede regler for, hvordan den kompetente myndighed giver en godkendelse,
- fastsættelse af nærmere regler om status som sygdomsfri medlemsstater og zoner,
- beføjelserne til at fastsætte detaljerede regler om sygdomsberedskab og sygdomsbekæmpelse, herunder brugen af vacciner,
- beføjelserne til at fastsætte detaljerede regler vedrørende identifikation og sporbarhed, og
- beføjelsen til at vedtage undtagelser fra, at dyr skal ledsages af dyresundhedscertifikat.

Kommissionen tildeles kompetence til at vedtage gennemførelsesretsakter på en række områder, herunder:

- fastlæggelse af såvel listen over sygdomme som listen over de arter, de sygdomsspecifikke regler skal gælde for,
- fastlæggelse af hvordan forebyggelses- og bekæmpelsesforanstaltninger skal anvendes på de enkelte listeopførte sygdomme, og
- fastlæggelse af hvilke listeopførte sygdomme, der skal være omfattet af overvågningsprogrammer.

Formandskabets ændringsforslag

Der foreligger endnu ikke et samlet, konsolideret kompromisforslag fra formandskabet.

Fra de foreliggende ændringsforslag kan særligt fremhæves:

- Definitionerne i kompromisteksten er ændret, så betydningen af de forskellige begreber er blevet mere tydelig.
- Kriterierne for optagelse på sygdomslisten er nu indskrevet i den foreløbige kompromistekst.
- Listen over sygdomme er opdelt, så nogle sygdomme er indskrevet direkte i en artikel, mens øvrige sygdomme bliver listet af Kommissionen ved gennemførelsesretsakter ifølge indskrevne kriterier.
- Reglerne vedrørende tvungne og frivillige udryddelsesprogrammer er blevet tydeliggjort, så det klarere fremgår, hvad der gælder afhængigt af, hvor sygdommen hører til.
- Kommissionen må ved gennemførelsesretsakter fastsætte detaljerede regler vedrørende identifikation og sporbarhed.
- Afsnittet om vandlevende dyr er blevet tilrettet, så det i højere grad matcher afsnittet om landlevende dyr.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog sin udtalelse om forslaget i førstebehandling den 15. april 2014. Europa-Parlamentets udtalelse afviger fra Kommissionens forslag på en række områder, både ved at udbygge de eksisterende elementer og ved at tilføje nye, herunder emner som er nævnt i det følgende.

Biodiversitet og behovet for at beskytte og bevare sjældne dyreracer skal tages i betragtning.

Særlig opmærksomhed på antibiotika resistens i de nationale planer for forebyggelse, kontrol og bekæmpelse af smitsomme dyresygdomme. Herunder anvendelsen af veterinære lægemidler og deres indflydelse på menneskers sundhed.

Sygdomslisten anføres som et bilag til forordningen. Kommissionen vil få beføjelse til at ændre listen ved delegerede retsakter, efter høring af Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA), interessenter og eksperter.

Det eksisterende system til at overvåge, forebygge og kontrollere smitsomme dyresygdomme, bør suppleres med foranstaltninger, også for de sygdomme der ikke er anført i forordningen. Foranstaltninger bør omfatte krav om god landmandspraksis og ansvarlig anvendelse af veterinære lægemidler.

Særligt krav om at dyrlæger og fagfolk med ekspertise i vandlevende dyrs sundhed har anmeldepligt til den kompetente myndighed ved udbrud af eller mistanke om en sygdom på listen. Tilføjelse af krav om, at læger bør underrette den kompetente myndighed om ethvert tegn på en zoonose.

Mange henvisninger til dyrevelfærd i teksten, herunder understregning af, at dyr er følelende væsener, samt forslag der regulerer området for dyrevelfærd. Som for eksempel forslag om regulering af transporttiden for levende dyr, samt detaljer om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet.

Kommissionens beføjelse til at træffe hasteforanstaltninger til bekæmpelse af sygdomme, skal kunne kontrolleres mere af Parlamentet og Rådet, med mulighed for at ophæve dem.

Der indføres en tidsbegrænsning på 5 år for anvendelse af delegerede retsakter.

Gældende dansk ret

Med forslaget revideres lovgivningen om dyresundhed i EU. Området vil fremover være reguleret af en forordning og en række underliggende retsakter.

Dyresundhedsområdet reguleres i dag af hen ved 80 bekendtgørelser, som er hjemlet i lov nr. 814 af 14. juli 2012 om hold af dyr. En vedtagelse af forslaget vil berøre bekendtgørelserne på dyresundhedsområdet, som skal ophæves eller revideres, herunder de nuværende regler om bekæmpelse af alvorlige husdyrsygdomme.

Konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske, statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Da der er tale om overordnede rammebestemmelser, skønnes forslaget ikke at have væsentlige samfundsmæssige eller administrative konsekvenser for virksomheder og borgere. En forenklet lovramme vil derimod gøre det lettere at forstå og bruge reglerne, ligesom forslagets understøttelse af anvendelse af digital teknologi forventes at lette de administrative byrder for erhvervet. Kravet om kendskab til en grundlæggende viden om dyresundhed for erhvervsdrivende med dyr kan have mindre erhvervsøkonomiske konsekvenser for virksomhederne.

Forslaget skønnes at kunne have positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) og Den Nationale Komité for Landbrugsdyr samt tidligere på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer er fortsat overordnet set positiv over for en samlet rammelov om dyresundhed i EU, og henviser i øvrigt til tidligere fremsendte bemærkninger herom.

For Landbrug & Fødevarer er det væsentligt, at lovens formål er så snævert defineret som muligt (som i Kommissionens forslag), for at sikre en så målrettet og præcis ramme for dyresundhedslovgivningen som muligt. Umiddelbart støtter Landbrug & Fødevarer formandskabets forslag, der indebærer, at definitionerne og betydningen af de forskellige begreber er blevet mere tydelige, samt at kriterierne for optagelse på sygdomslisten nu er indskrevet i den foreløbige kompromistekst.

Landbrug & Fødevarer er fortsat meget opmærksom på forslagens balance i forhold til Kommissionens rolle. Der lægges op til at tildele kommissionen vidtgående kompetence til at udbygge lovgivningen gennem delegerede retsakter. Erhvervet er af den holdning, at gennemførelsesretsakter i visse tilfælde er tilstrækkeligt. Landbrug & Fødevarer følger opmærksomt, hvordan de nye sygdomslistes udformes og af hvem. Endelig er Landbrug & Fødevarer fortsat fokuseret på kompartmentalisering og henviser til tidligere høringsvar.

ANIMA fremfører, at forslaget som noget nyt bør indeholde en beskrivelse af de anvendte metoder i husdyrhold, der nødvendiggør et overforbrug af antibiotika. Forslaget bør indeholde en liste over handlinger og metoder i husdyrhold, som er så uegnede i dyrehold, at de fører til misbrug af antibiotika og dermed til fremprovokation af resistente bakterier. Dette følger ifølge ANIMA af, at Kommissionen i forslaget anerkender den stigende trussel fra mikroorganismer, der er resistente overfor antibiotika og betragter disse som smitsomme sygdomme, der er omfattet af forslaget. Det følger også ifølge ANIMA, af at Kommissionen med forslaget som noget nyt ønsker en prioritering af hvilke sygdomme, der er omfattet af lovgivningen, og at der som noget nyt skal opstilles en liste over hvilke arter, sygdommene på sygdomslisten skal gælde for. Listen skal omfatte de arter, som kan udgøre en risiko for at sprede sygdomme.

Økologisk Landsforening lægger stor vægt på, at forslaget ikke introducerer nye barrierer for økologien. Derfor er det ifølge Økologisk Landsforening væsentligt, at lovgivning om dyresundhed afspejler eller giver plads til den forskel, der er mellem produktioner i lukkede systemer og produktioner i åbne systemer som det økologiske, hvor dyrene har adgang til udearealer. Det er en forskel, som har direkte betydning for, hvordan smittebeskyttelse kan gennemføres og på mikrobiologien i og omkring dyret.

Økologisk Landsforening ønsker, at det fortsat skal være muligt at gennemføre sundhedsrådgivning på svine- og kvægbrug i den form, som i dag er beskrevet som Sundhedsrådgivning med Staldskole og Tværfaglig Sundhedsrådgivning i bekendtgørelserne om Obligatorisk sundhedsrådgivning. Økologisk Landsforening lægger vægt på, at forslaget ikke fører til nye forpligtelser for bedrifter med disse former for sundhedsrådgivning.

Det har stor betydning for Økologisk Landsforening, at en ny forordning om dyresundhed ikke forhindrer, at Danmark finder en model, hvor dyrlæger kan udlevere afmålte mængder medicin. Det er et stort problem, at dyrlæger i dag jf. dansk lovgivning ikke må udlevere afmålte mængder medicin. Det har ifølge Økologisk Landsforening den direkte konsekvens, at der i de fleste

tilfælde udleveres den dobbelt mængde medicin sammenholdt med, hvad der skal anvendes. Det gælder både antibiotika, smertestillende medicin og antiparasitære midler. Det er ifølge Økologisk Landsforening vigtigt, at Danmark ikke forhindres i at løse dette problem. Problemet optræder hver gang, der udleveres til besætninger, der ikke er med i en sundhedsrådgivningsaf-tale, og som derfor ikke må opbevare medicin og selv indlede behandlinger. Det betyder, at alle mindre brug, økologiske brug og hobbybrug får udleveret for store mængder medicin i forhold til den anviste behandling.

Det er endvidere væsentligt, at forordningen ikke indfører nye byrder for mindre brug og hob-bybrug. Økologisk Landsforening ønsker tværtimod, at der fremover indføres administrative lempelser for husdyrbrug, der har en størrelse under erhvervsmæssigt dyrehold.

Dyrenes Beskyttelse finder det overordnet positivt, at en lang række retsakter nu samles i én rammelovgivning. Dyrenes Beskyttelse finder det dog bekymrende, at mange bestemmelser overlades til delegerede og implementerende retsakter, hvilket gør det vanskeligt at vurdere forslaget samlede indvirkning på dyrene.

Dyrenes Beskyttelse er enig i med DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation, at dyrs status i EU-lovgivning bør ændres fra varer til levende sansende væsner, jf. Amsterdamtraktaten. Dyrenes Beskyttelse er også enig med Dyreetisk Råd, der anfører, at dyresundhed og -velfærd bør gives højere prioritet i den politisk afvejning overfor økonomi og det indre marked. Dyrenes Beskyttelse bemærker, at Europa-Parlamentet har samme tankegang og ligeledes ønsker henvisninger til dette i forslaget.

Landbrug & Fødevarer er overordnet set positivt indstillet over for det fremsendte forslag. Landbrug & Fødevarer henviser i den forbindelse til, at simplificering af lovgivningen på dyresundhedsområdet med én rammelov vil kunne bidrage til en højere grad af gennemsigtighed, bedre beredskab til bekæmpelse af kendte og ukendte sygdomme, klarhed i forhold til ansvarsdeling og i sidste ende en højere dyresundhedsstatus i EU.

Landbrug & Fødevarer er umiddelbart af den opfattelse, at Kommissionen har givet sig selv mere magt end ønskværdigt. Således vil der efter en mere detaljeret gennemgang af forslaget givetvis være områder, hvor erhvervet ønsker gennemførelsesretsakter fremfor de foreslåede delegerede retsakter.

Landbrug & Fødevarer ønsker en lovgivning funderet på et videnskabeligt grundlag og med en risikobaseret tilgang, herunder at flytning af levende dyr og krav om sundhedscertifikater skal foregå efter risikovurderinger.

Landbrug & Fødevarer finder, at der i forslaget er fundet en fin balance i ansvarsdelingen mellem landmand og andre med ansvar for husdyr, medlemsstat og EU. Det er i den forbindelse vigtigt for erhvervet, at landmanden kun pålægges det ansvar, han reelt er herre over. Landmanden pålægges et basalt smittebeskyttelsesniveau, som endnu ikke er beskrevet i detaljer, men som stort set alle danske bedrifter forventes at ville kunne leve op til uden yderligere investering. Erhvervet finder dog, at udkastet mangler fokus på myndighedernes ansvar i forhold til eksempelvis kontrol ved de intra-europæiske grænser, da netop grænsekontrol er identificeret som en meget vigtig faktor i forhold til introduktion og smittespredning af husdyrsygdomme i EU.

Landbrug & Fødevarer henviser til, at de nye sygdomslistor, som kategoriserer husdyrsygdommene, er helt afgørende for at kunne tage stilling til forslaget praktiske betydning. Erhvervet finder de foreslåede principper for kategorisering fornuftige men henviser i den forbindelse til, at indplaceringen af sygdomme sker i den sekundære lovgivning. Det understreges, at listen er helt essentiel for vurderingen af lovforslagets konsekvenser, og at enhver holdning fra erhvervet er med forbehold for et fornuftigt udkomme af sygdomskategoriseringen. Erhvervet finder det positivt, at indplaceringen af sygdomme på listen skal ske gennem gennemførelsesretsakter.

Landbrug & Fødevarer ønsker, at man fra dansk side sikrer en fortsat ikke-vaccinationsstrategi i EU. Forslaget skal muliggøre nødvaccination med fortsat mulighed for medlemsstaten til at vælge nødvaccinationsstrategi med enten efterfølgende nedslagning eller levebrug. Hertil bemærker Fødevarestyrelsen, at EU's ikke-vaccinationspolitik kun omfatter visse sygdomme som fx mund- og klovesyge. For andre sygdomme, som for eksempel bluetongue, er vaccination et nødvendigt, afprøvet og anerkendt led i bekæmpelsen af sygdommen. Forslaget viderefører den gældende politik på området for brug af vaccination.

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at der i forslaget lægges op til obligatoriske dyrlægebesøg i EU i form af såkaldte dyresundhedsbesøg, men lægger vægt på at reglerne udformes så fleksibelt, at frivillige nationale modeller kan bygges ovenpå.

Landbrug & Fødevarer finder, at niveauet for obligatorisk smittebeskyttelse er landet på et fornuftigt niveau, men at spørgsmålet om håndtering af hobbyhold af dyr udestår. Der bør findes løsninger, der muliggør håndtering af smitterisikoen fra hobbybesætninger uden at pålægge disse uforholdsvist store byrder.

Landbrug & Fødevarer lægger vægt på, at den nye dyresundhedslov nærmer sig Verdensorganisationen for Dyresundheds (OIE's) internationale standarder og ser i den forbindelse med tilfredshed på, at Kommissionen ikke længere benytter begrebet regionalisering. Regionalisering erstattes i stedet med sygdomsfrie zoner i lighed med Verdensorganisationen for Dyresundheds (OIE's) terminologi på området. Erhvervet lægger vægt på, at begrebet "zone" er helt klart defineret i forslaget, så der ikke opstår tvivl om begrebets anvendelse.

Landbrug & Fødevarer peger desuden på, at kompartmentalisering (i forslaget benævnt "segment") som noget nyt indføres som et generelt begreb. I EU har anvendelse af kompartmentalisering hidtil kun været muligt for fjerkræ i forbindelse med fugleinfluenza og Newcastle Disease. Erhvervet finder ikke, at begrebet kompartmentalisering kan anvendes generelt. Det er således ikke realistisk, at kontrollere introduktion og smittespredning gennem smittebeskyttende foranstaltninger for alle sygdomme.

Landbrug & Fødevarer er af den opfattelse, at kompartmentalisering implementeres som en variant af regionalisering, hvilket, erhvervet forudser, kan give handelsmæssige problemer.

Hertil bemærker Fødevarestyrelsen, at der er tale om to forskellige begreber. Regionalisering angår geografiske områder, der defineres i forbindelse med en udbrudssituation, for at få gang i handel med dyr og animalske produkter, før udbruddet er endeligt bekæmpet, mens visse segmenter defineres i perioder, hvor der netop ikke er udbrud, ligesom de ikke har en geografisk afgrænsning.

Fødevarestyrelsen oplyser til høringsvaret fra Landbrug & Fødevarer, at man ikke finder, at det er en konsekvens af forslaget, at begrebet segment skal anvendes generelt for alle sygdomme.

ITD – Brancheorganisation for den danske vejgodstransport lægger vægt på, at de registreringer, der kræves af transportørerne i henhold til del IV, afsnit I, kapitel 1, Afd. 1 og 3 i forslaget og som skal stilles offentligheden til rådighed, ikke giver anledning til konkurrenceforvriddning.

ITD bemærker endvidere, at der i forslagets artikel 86 gives mulighed for at dispensere for transportørernes registreringskrav mv. under hensyntagen til blandt andet kategorierne, arterne og antallet af opdrættede hovdyr, som de transporterer. I lyset af forordningens hensigt om sikring af sundhed og begrænsning af smittespredning forekommer proportionalitetsprincippet at være en hindring for hensigtsmæssig lovgivning. Således kan en transport med alene to svin, hvoraf det ene dyr er smittebærer af for eksempel afrikansk svinepest, sprede lige så meget smitte som en transport af 230 dyr, hvoraf et dyr er smittebærer af afrikansk svinepest. Hertil bemærker Fødevarestyrelsen, at der med forslagets mulighed for Kommissionen til at fastsætte nærmere bestemmelser er taget højde for, at dispensationerne kun omfatter transportere, der udgør en ubetydelig risiko for spredning af sygdom.

Det Dyreetiske Råd kan overordnet set tilslutte sig forslagets målsætning om, at reglerne gøres mere gennemskuelige for de parter, der skal håndtere dem i praksis, samt at ansvarsfordelingen gøres mere klar. Med hensyn til ønsket om at begrænse udbredelsen af smitsomme sygdomme geografisk gør Det Dyreetiske Råd opmærksom på, at begrænsninger i transporten af levende dyr er en væsentlig faktor. Rådet anerkender, at hensynet til blandt andet økonomi og det indre marked indgår i en politisk afvejning men finder, at disse hensyn bør vægtes anderledes, end tilfældet er i dag, og som der fortsat lægges op til i forordningen. Rådet mener således, at hensyn til både dyresundhed og dyrevelfærd bør gives højere prioritet. Dette vil efter Rådets opfattelse for eksempel betyde, at der ikke unødigt transporteres dyr over store afstande, og for landbrugsdyrenes vedkommende medføre, at dyrene i forbindelse med slagning transporteres til et nært beliggende slagteri.

Fødevarestyrelsen påpeger hertil, at dyrevelfærd, herunder længden af dyretransporter, ikke er omfattet af dyresundhedsloven men reguleres af anden lovgivning.

Dyrenes Beskyttelse finder det positivt, at en lang række retsakter nu samles. Samtidig finder Dyrenes Beskyttelse det dog bekymrende, at der vil være en række spørgsmål, som overlades til en senere udarbejdelse i form af delegerede retsakter. Det skal i den forbindelse sikres, at dette ikke medfører forringelser i forhold til nuværende regler, herunder regler med relevans for dyrevelfærd.

Dyreværnsrådet har ikke haft mulighed for at forholde sig aktivt til forslaget indenfor den fastlagte høringsperiode, hvorfor rådet afstår fra at afgive bemærkninger til forslaget.

Forbrugerrådet henviser til, at rådet af ressourcemæssige årsager ikke har haft mulighed for at forholde sig til forslaget. Forbrugerrådet kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation (DOSO) mener, at dyrs status i EU-lovgivningen skal ændres fra 'varer' til 'levende, sansende væsner' og henviser til, at Amsterdam Traktaten slår fast, at dyr ikke er varer. Kommissionens forslag får som utilsigtet virkning

at cementere dyrenes status som 'ting' til skade for dyrs velfærd. Efter DOSOs mening drukner begrebet dyrevelfærd i en lovgivningsramme, der har kontrol af 'fødevarekæden' som mål. Desuden er det DOSOs opfattelse, at kød - ikke det levende dyr - er en del af fødekæden. DOSO foreslår derfor, at det levende dyr - indtil dødens indtræden - er beskyttet af dyreværnslovgivning. Det døde dyr kan betragtes som en del af ' hele fødevarekæden i bred forstand'. DOSO ser meget positivt på forslaget om at 'indføre en skærpelse af håndhævelsesforanstaltninger i tilfælde af manglende overholdelse af lovgivningen'. Efter DOSOs mening har EU-foranstaltninger til beskyttelse af især landbrugsdyr trange kår.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forenklingstiltag og forslaget om, at der udvikles én fælles ramme for lovgivning om dyresundhed i EU. I det videre arbejde med forslaget vil regeringen fokusere på, at man ikke går på kompromis med det eksisterende niveau for dyresundheden og det indre markeds funktion eller begrænser Danmarks egne muligheder for at bevare og udbygge et højt sundhedsniveau.

Regeringen finder det nyttigt, at forslaget sætter så brede rammer for dyresundhedsområdet, at det vil være muligt at håndtere nye udfordringer, at det fortsat vil være muligt at reagere hurtigt og indføre passende beskyttelses- og bekæmpelsesforanstaltninger, og at der stilles krav om en grundlæggende viden for personer, der beskæftiger sig erhvervsmæssigt med dyr.

Som positive elementer i forslaget fremhæver regeringen især:

- forslaget om at opføre prioriterede sygdomme på en liste og efterfølgende kategorisere disse. Derved bliver det muligt at prioritere anvendelsen af ressourcer, både på EU- og på medlemsstatsniveau, på en videnskabelig underbygget baggrund,
- muligheden for brug af segmenter udvides til flere dyrearter og sygdomme og
- muligheden for at flytte dyr mellem medlemsstater uden brug af certifikater, såfremt det alene begrænses til dyr, der ikke udgør en risiko for at sprede sygdomme fra sygdomslisten.

På de områder, hvor der delegeres kompetence til Kommissionen, arbejder regeringen for, at medlemsstaterne har en væsentlig kontrol med Kommissionens udøvelse af kompetencer, samt at medlemsstaternes eksperter inddrages i det forberedende arbejde med retsakter. Det er vigtigt, at forslaget i øvrigt følger de principper og retningslinjer, der er fastsat i Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af TEUF artikel 290.

Regeringen arbejder derudover for, at politisk eller økonomisk væsentlige områder fastlægges gennem den almindelige lovgivningsprocedure, TEUF artikel 294.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af den igangværende, tekniske gennemlæsning i Rådet fremgår det, at alle medlemsstater grundlæggende har en positiv holdning til forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 11. juni 2013.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

3. **Forslag til Rådets forordning om fastsættelse af EU-fiskerfartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2015 og 2016** **KOM (2014) 613**

Nyt notat.

Resumé

Forslaget vedrører EU-fiskerfartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2015 og 2016. I overensstemmelse med den biologiske rådgivning foreslår Kommissionen at øge den samlede tilladte fangstmængde (TAC) for fire bestande, at reducere den for ni bestande og at fastholde det aktuelle niveau for fem bestande, sammenlignet med 2014. For fire bestande indeholder forslaget endnu ingen tal, da Kommissionen har afventet den videnskabelige rådgivning.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2014) 613 af 3. oktober 2014 fremsendt forslag til Rådets forordning af EU-fartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2015 og 2016. Forslaget er oversendt til Rådet den 6. oktober 2014 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages i Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 10.-11. november 2014 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Kommissionens forslag indeholder TAC og kvoter for visse dybhavsbestande for 2015 og 2016. Dybhavsbestande er fiskebestande, der fanges i farvande uden for de vigtigste fiskepladser på kontinentalsoklen. De fleste af arterne vokser langsomt og lever meget længe, og det gør dem særligt sårbare over for fiskeriaktiviteter. Fiskeriet har i EU været reguleret siden 2003 for at genopbygge sådanne nedfiskede, langsomt voksende bestande.

Det gælder for langt de fleste dybhavsbestande, at der ikke foreligger tilstrækkelige data til, at der kan foretages en fuldstændig videnskabelig vurdering af bestandenes tilstand, både med hensyn til bestandens størrelse og fiskeridødeligheden.

Kommissionens forslag bygger på videnskabelig rådgivning fra Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) og Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) under hensyntagen til principperne for TAC¹-fastsættelse, som fremgår af Kommissionens meddelelse om høring om fiskerimuligheder for 2015 (Kommissionens politikerkonklusion – KOM (2014) 388), og Kommissionen anfører, at den har anvendt følgende principper i dette forslag:

¹ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

- Når der foreligger videnskabelig rådgivning om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) bør TAC'erne fastsættes i overensstemmelse med den videnskabelige rådgivning. Det er tilfældet for én bestand, skolæst i de vestlige farvande, Vb, VI og VII, hvor bestanden har nået MSY-mål.
- Hvis der foreligger vejledende videnskabelig rådgivning baseret på kvalitative analyser af de disponible oplysninger (selvom rådgivningen er ufuldstændig eller indeholder ekspertvurderinger), bør den anvendes som grundlag for TAC-beslutninger. Kommissionen har dog i de tilfælde, hvor denne rådgivning indebærer en TAC-reduktion, foreslået en gradvis reduktion, så man når målet i 2016, og ikke i 2015, som det tilkendegives i rådgivningen.
- I tilfælde, hvor den videnskabelige rådgivning er begrænset, og der ikke kan gives kvantitativ rådgivning om fangsterne, må forsigtighedsprincippet følges.

I mange tilfælde stemmer forvaltningsområder og rådgivningsområder ikke fuldstændig overens.

Som noget nyt i forhold til tidligere har Kommissionen udvidet TAC'en for skolæst til også at omfatte nordlig skolæst, da den videnskabelige rådgivning tyder på, at betydelige fangster af skolæst fejlagtigt kan være indberettet som fangster af andre skolæstarter.

Af nedenstående tabel fremgår Kommissionens forslag for TAC/kvoter for dybhavsbestande for 2015/2016:

Arter	ICES zoner	TAC 2014 tons	Kommissionens forslag 2015 tons	Kommissionens forslag 2016 tons	Videnskabelig rådgivning
Dybhavshajer	V, VI, VII, VIII, IX	0	0	0	Generelt anses dybhavshajer som sårbare, og det vurderes, at intet direkte fiskeri bør finde sted.
Dybhavshajer	X	0	0	0	Generelt anses dybhavshajer som sårbare, og det vurderes, at intet direkte fiskeri bør finde sted.
Dybhavshajer og <i>Deania histricosa</i> og <i>Deania profundorum</i>	XII	0	0	0	Generelt anses dybhavshajer som sårbare, og det vurderes, at intet direkte fiskeri bør finde sted.
Sort sæbelfisk	I, II, III, IV	9	9	9	Der rådgives for et større område om anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande. Det anføres, at fiskeriet ikke må udvides, medmindre det kan bevises, at det er bæredygtigt.
Sort sæbelfisk	V, VI, VII, XII	3.966	3.173	2.538	Der rådgives om anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande og 2.802 tons fangster. Kommissionen fratrækker fangster fra Færøerne og Rusland i sit TAC-forslag.
Sort sæbelfisk	VIII, IX, X	3.700	3.200	2.768	Der rådgives om anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande og 2.726 tons fangster for et mindre område, som ikke inkluderer område X.
Sort sæbelfisk	CECAF 34.1.2.	3.490	2.792	2.234	ICES rådgiver ikke for dette område. STECF er ikke i stand til at rådgive om fangstniveau for 2015 og 2016. Kommissionen foreslår TAC-reduktioner på – 20 % for hvert af de to år.
Berycider	III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XII, XIV	296	280	280	Der rådgives om anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande, og at fangster ikke må overskride 280 tons.

Arter	ICES zoner	TAC 2014 tons	Kommis-sionens forslag 2015 tons	Kommissio-nens forslag 2016 tons	Videnskabelig rådgivning
Skolæst og nordlig skolæst²	I, II, IV	13	13	13	ICES rådgiver for et større område end forvaltningsområdet. Der rådgives om anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande, og at fiskeriet ikke må udvides, medmindre det kan bevises, at det er bæredygtigt.
Skolæst og nordlig skolæst³	III	544	435	348	Der anbefales intet direkte fiskeri og begrænsninger af bifangster.
Skolæst og nordlig skolæst	Vb, VI, VII	4.297	3.794	3.858	ICES rådgiver om anvendelse af MSY-tilgang, og at fangster ikke må overstige 4.595 tons i 2015 og 4.673 tons i 2016, hvilket, ICES vurderer, indebærer landinger på 3952 tons i 2015 og 4.019 tons i 2016 ved uændret discard. Rådgivningen omfatter – i modsætning til forvaltningsområdet – også XIIb. Kommissionen fratrækker fangster fra Færøerne, Rusland og Norge i sit TAC-forslag. STECF finder, at som følge af usikkerheden vil en begrænsning af fangster til mindre end det seneste gennemsnitlige niveau på 1.862 tons sandsynligvis føre til hurtigere genopretning af gydebiomassen.
Skolæst og nordlig skolæst	VIII, IX, X, XII, XIV	3.223	2.578	2.062	Der rådgives om en reduktion af fangster på 20 % sammenholdt med de seneste tre års gennemsnit. Kommissionen anvender den tilgang, at TAC reduceres 20 % i hvert af de to år.
Orange savbug	VI	0	0	0	ICES anbefaler ud fra et forsigtighedsprincip om intet direkte fiskeri. Foranstaltninger bør implementeres til at reducere bifangster.
Orange savbug	VII	0	0	0	
Orange savbug	I, II, III, IV, V, VIII, IX, X, XI, XII, XIV	0	0	0	
Spidstandet blanksten	VI, VII, VIII	178	143	114	ICES anbefaler ud fra et forsigtighedsprincip om intet direkte fiskeri og begrænsning af bifangster.
Spidstandet blanksten	IX	780	300	115	Der rådgives om anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande og maksimale fangster på 115 tons.
Spidstandet blanksten	X	920	610	400	Der rådgives om anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande og maksimale fangster på 400 tons i 2015 og 2016.
Skælbrosmes	I, II, III, IV	31	34	34	ICES rådgiver om anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande og maksimale landinger på 2.628 tons for det samlede område.
Skælbrosmes	V, VI, VII	2.028	2.239	2.239	
Skælbrosmes	VIII, IX	267	295	295	
Skælbrosmes	X, XII	54	60	60	

² Dansk kvote: 2014: 1 tons, forslag 2015: 1 tons og forslag 2016: 1 ton.

³ Dansk kvote: 2013: 515 tons, forslag 2015: 412 tons og forslag 2016: 329 tons. Bifangstkvote.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har ingen konsekvenser for EU's budget.

Danske fartøjers fiskeri er ikke involveret i direkte dybhavsfiskeri – der er for danske fartøjer alene tale om fiskeri af dybhavsarter som bifangster.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 5-udvalget (fiskeri) og der er indkommet følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforenings Producent Organisation (DFPO) finder, at fastsættelse af TAC for skolæst i Skagerrak bør følge samme forvaltningsmodel, som anvendes for Nordsøen, og at TAC'en i Skagerrak derfor bør fastsættes uændret for 2015 og 2016 i forhold til indeværende år. Derudover må det gælde, at når fiskeri efter skolæst tillades i andre farvande, så må der også i Skagerrak igen kunne åbnes op for et dansk fiskeri. Fangster af skolæst i norsk farvand bør kunne indeholdes i den nye Skagerrak-aftale med Norge. Supplerende bemærker foreningen, at man gerne ser en snarlig afklaring af, hvordan betingelserne for fiskeri efter dybhavsarter, som indeholdt i forordning nr. 2347/2002 (og som foreslået ændret ved KOM (2012) 371) skal fungere sammen med reglerne om landingsforpligtelsen.

Greenpeace finder generelt, at de målrettede fiskerier efter dybhavsarter bør udfases, og at dybhavsarter og dybhavshabitater bør beskyttes. Greenpeace mener ikke, at dybhavsfiskeriet i sin nuværende form er bæredygtigt. Det bemærkes, at forslaget bygger på en enkeltartstilgang, selvom dybhavsfiskerierne påvirker et væld af arter, at mange dybhavsarter har ukendt status, og at der derfor rådgives ud fra principper for data-begrænsede bestande eller fra forsigtighedsprincippet.

Greenpeace bemærker, at en stor del af fangsterne stadig foregår med bundtrawl, og at bundtrawling stadig er en af de største trusler imod økosystemerne i dybhavet. Samtidig henviser Greenpeace til, at studier viser, at uden subsidier vil størstedelen af dybhavsfiskeriet ikke være rentabelt, og at fiskeriet efter dybhavsarter udgør en meget lille del af det samlede fiskeri i EU.

Greenpeace finder, at EU's forordning for dybhavsfiskeri (forordning nr. 2347/2002) er forældet, og at den ikke sikrer en tilstrækkelig beskyttelse af sårbare arter og økosystemer. Greenpeace anfører, at Kommissionens forslag til en ny forordning har været blokeret af flere medlemsstater i to år.

Greenpeace finder derudover, at Danmark bør arbejde for at:

- Kvoteregulering alene ikke er nok til at sikre et bæredygtigt fiskeri, og at Danmark bør arbejde for at vedtage Kommissionens forslag om dybhavsfiskeri (KOM (2012) 371).
- Alle kvoter som minimum bør følge den videnskabelige rådgivning.

- Rådgivning og kvotefastsættelse kommer til at omhandle alle arter, der fanges på dybhavet, og altså dermed flere arter end der på nuværende tidspunkt er medtaget i Kommissionens forslag til kvoter for de kommende to år.

Endelig henviser Greenpeace til den biologiske rådgivning for skolæst i forvaltningsområde III, hvori der rådgives om, at fiskeriet bør begrænses.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv over for forslaget, idet man lægger vægt på effektiv beskyttelse af sårbare dybhavsbestande.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at nogle medlemsstater vil være skeptiske over for størrelsen af visse TAC-reduktioner, mens andre medlemsstater vil lægge vægt på en effektiv beskyttelse af sårbare dybhavsbestande.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Kommissionens ændringsbrev nr. 1 til forslaget til almindeligt budget for 2015 i forhold til det russiske forbud imod import af en række landbrugsprodukter fra EU KOM (2014) 637

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen præsenterede den 15. oktober 2014 sit ændringsbrev til budgetforslaget for 2015. I forhold til landbrugsbudgettet er den væsentligste ændring, at krisereserven til landbrug på 433 mio. € aktiveres. I forbindelse med Ruslands importforbud iværksatte Kommissionen i august og september 2014 markedstiltag i landbrugssektoren for alt 344 mio. €. Kommissionen oplyste i den forbindelse, at disse markedstiltag ville blive finansieret af det almindelige landbrugsbudget, men dette er nu ændret, således at de finansieres af krisereserven for landbrug.

Baggrund

Kommissionen fremlagde den 15. oktober 2015 sit ændringsbrev til budgetforslaget for 2015. Det fremgår af ændringsbrevet, at de tiltag, der er iværksat for at afbøde konsekvenserne af de russiske importforbud, skal finansieres af krisereserven for landbrug.

Sagen er på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 10.-11. november 2014 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Eftersom der er tale om et forslag i relation til EU's budget, kan det kun behandles på EU-niveau. Forslaget vurderes derfor at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Kommissionen har fremlagt sit ændringsbrev til budgetforslaget for 2015 den 15. oktober 2014. Ændringsbrevet indebærer, at krisereserven til landbrug bliver taget i brug for at finansiere de mar-

kedstiltag i landbrugssektoren, der er iværksat som følge af det russiske importforbud. Da Kommissionen præsenterede de forskellige markedsforslag i august og september 2014 blev det oplyst, at de samlede udgifter på ca. 344 mio. € ville blive afholdt på det almindelige landbrugsbudget for 2015. Krisereserven udgør i 2015 ca. 433 mio. €.

Tidligere i 2015 havde Kommissionen endvidere givet udtryk for, at der ville blive afsat yderligere 30 mio. € til salgsfremmeordningen på landbrugsbudgettet. Der afsættes med ændringsbrevet yderligere 3 mio. € til salgsfremme i 2015. Kommissionen har oplyst, at de resterende 27 mio. € vil blive afsat til salgsfremme i 2016.

Den samlede margin til budgetloftet for landbrugspolitikens søjle I (direkte støtte og markedsudgifter) øges med ændringsbrevet fra 286 mio. € til 734 mio. €. Dette sker som følge af, at midler omprioriteres fra landbrugsbudgettet til andre dele af budgettet, blandt andet strukturprogrammer og EU's eksterne politikker. Dette opvejes af, at landbrugsbudgettet tilføres egne indtægter (tilbagebetalt superafgift på mælk og underkendelser for ca. 465 mio. €).

De iværksatte markedstiltag på grund af det russiske importforbud omfatter tilskudsordninger til tilbagetrækning af frugt og grøntsager for alt ca. 324 mio. € samt tilskud til privatoplagring af mejeriprodukter for i alt ca. 20 mio. €. Det skal nævnes, at én af frugt og grøntsagsordningerne er suspenderet på grund af uforholdsmæssig stor søgning til et samlet beløb, der overskred støtteforanstaltningens budgetramme. Størstedelen af ansøgningerne - svarende til 87 % af budgettet - kom fra én medlemsstat. Noget lignende skete på mejeriområdet, hvor Kommissionen stoppede en ordning for støtte til privat oplagring af ost på grund af for stor søgning fra én medlemsstat af støtte til oste, der ikke traditionelt eksporteres til det russiske marked. Endelig har Kommissionen forlænget perioden, hvor der kan opkøbes til intervention af smør og skummetmælkspulver til udgangen af 2014. Denne periode løber normalt fra 1. marts til 30. september, men den er nu forlænget til udgangen af 2014.

Generelt er Rusland en vigtig aftager af landbrugsvarer fra EU. Rusland er det næststørste marked for EU's landbrugseksport og aftog landbrugsprodukter og fødevarer fra EU for en samlet værdi af ca. 11,8 mia. € (ca. 10 % af den samlede EU eksport af disse varer). De produkter, der er omfattet af importforbuddet, udgør 43 % af landbrugseksporten til Rusland eller en værdi på ca. 5 milliarder €. Forbuddet omfatter danske varer til en værdi af ca. 3 mia. kr. ud af en samlet dansk fødevarer eksport til Rusland på ca. 4,3 mia. kr. i 2013, hvoraf svinekød udgjorde ca. 2,1 mia. kr. i 2013.

I en række sektorer - men ikke alle - har der været en negativ prisudvikling. Rusland er traditionelt en vigtig aftager af svinekød fra EU, og ca. 33 % af EU samlede eksport af svinekød gik i 2013 til Rusland. Allerede før det russiske importforbud trådte i kraft i august 2014, var der et russisk importstop af svinekød fra hele EU. Dette har været i kraft siden februar 2014 på grund af fund af vildsvin og tamsvin med Afrikansk Svinepest i Polen, Litauen og Letland. Konsekvenserne heraf er hidtil afbødet grundet lidt faldende udbud, god efterspørgsel på hjemmemarkedet og god eksport til Fjernøsten, men der ses nu betydelige prisfald. I Danmark er svinenoteringen i løbet af september og oktober 2014 blevet nedsat fra 10,40 kr./kg. i uge 37 til 9,40 kr./kg. i uge 44.

Rusland importerer mejeriprodukter fra EU svarende til 1,4 % af EU's samlede mælkeproduktion (gennemsnit i perioden 2011-2013). Det udgør 13 % af EU's samlede eksport af mejeriprodukter. Rusland har en stor import af især smør og ost. Mælkeprisen i EU er faldende, idet priserne

på forarbejdede produkter som smør og mælkepulver og i mindre omfang for ost er faldet. Det er uklart, hvorvidt prisfaldet alene kan tilskrives det russiske importstop, da der er et øget udbud af mejerivarer som følge af høj mælkeproduktion i EU og på verdensplan. Der er ikke indberettet større fald i afregningspriserne til producenterne i EU, men det hænger sammen med, at disse priser indberettes med to måneders forsinkelse. Arla nedsatte for nyligt over to omgange mælkenoteringen i Danmark fra 3,41 kr./kg i april til nu 2,82 kr./kg som følge af et stort mælkeudbud og opbremsning i afsætning til Kina.

Rusland er en vigtig importør af frugt og grønt fra EU. For æbler og pærer gælder eksempelvis, at henholdsvis 7 % og 8 % af EU's samlede produktion eksporteres til Rusland. Æbler er samlet set det største frugt- og grøntprodukt med en eksport fra EU på ca. 787.410 tons i 2013. Danmark har i praksis ikke eksport af frugt og grønt til Rusland, men den danske gartnerisektor vil blive påvirket negativt, hvis produktionen fra andre medlemsstater, der normalt afsættes til det russiske marked, afsættes på EU's indre marked med stort udbud og faldende priser til følge. Kommissionen har medio oktober 2014 oplyst, at priserne på en række frugt- og grøntprodukter er stabile eller stigende – især for tomater, ferskner og nektariner.

Tilgængelige markedstiltag

Under den fælles landbrugspolitik er der i Den Fælles Markedsordning mulighed for at indføre en række markedstiltag med henblik på at imødekomme markedspåvirkningen af det russiske importforbud.

Der er tale om følgende tiltag:

- Offentlig intervention: Medlemsstaternes interventionsorganer opkøber på EU's vegne landbrugsvarer og lægger på lager. Formålet er at begrænse udbuddet med henblik på at stabilisere priserne. Der kan under nærmere regler opkøbes smør, skummetmælkspulver og oksekød mv.
- Støtte til privat oplagring: Erhvervsdrivende kan få støtte til midlertidigt at lægge landbrugsvarer på lager i en bestemt periode. Det omfatter hvidt sukker, olivenolie, spindhør, oksekød, smør, ost med beskyttet oprindelsesbetegnelse, skummetmælkspulver, svinekød og fåre- og gedekød.
- Støtte til frugt og grøntsektoren: Under den eksisterende landbrugspolitik ydes EU-støtte via producentorganisationer. Producentorganisationerne kan lave driftsprogrammer, som skal være mindst treårige og højst femårige. I disse programmer kan der indgå tiltag med henblik på kriseforebyggelse og styring. I krisestyring kan der bl.a. indgå tilbagekøb fra markedet og grøn høst (nedpløjning af afgrøder uden høst). Udgifterne under driftsprogrammerne finansieres af EU op til 50 %. Der anvendes ikke p.t. krisestyring i de danske producentorganisationers driftsprogrammer.
- Foranstaltninger mod markedsforstyrrelser: Kommissionen har mulighed for ved delegerede retsakter at indføre foranstaltninger herunder eksportrestitutioner for at kunne imødegå markedsforstyrrelser som følge af betydelige prisstigninger eller prisfald. Bestemmelsen kan anvendes ved truende markedsforstyrrelser. I tilfælde af særlig hastende karakter kan Kommissionen øjeblikkeligt indføre en hvilken som helst form for støtte til markedet.
- Foranstaltninger til løsning af specifikke problemer: Denne bestemmelse kan benyttes til hastende foranstaltninger, hvis ovenstående foranstaltning mod markedsforstyrrelser ikke kan anvendes. Det skal i givet fald ske ved gennemførelsesretsakter, der skal forelægges til afstemning i en komité.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har udtalt sig om Rådets holdning til Kommissionens oprindelige budgetforslag for 2015. Her lagde Europa-Parlamentet op til en forøgelse af det oprindelige forslag til landbrugsbudgettet med 30 mio. € til brug for salg fremme.

Konsekvenser

Ifølge Kommissionens ændringsbrev til budgetforslaget for 2015 finansieres de forskellige markedsstiltag af krisereserven, hvorfor der ikke vil være direkte statsfinansielle konsekvenser. Det skal i øvrigt nævnes, at der i Danmark hidtil ikke er blevet gjort brug af de forskellige ordninger.

Indførelse af markedsinstrumenter må forventes at kunne forebygge større prisfald på udsatte landbrugsprodukter og vil således være til gavn for primærlandmænd og forarbejdningsvirksomheder.

Krisereserven genereres i 2015 ved at alle udbetalinger af direkte støtte til de enkelte landmænd udover 2.000 € reduceres med ca. 1,3 %. Ifald krisereserven ikke bruges vil den blive tilbagebetalt i forbindelse med udbetalingen af den direkte støtte for 2016. Det danske bidrag til krisereserven for 2015 skønnes at udgøre 90 mio. kr.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug). Der er kommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer gør indledningsvis opmærksom på, at den russiske veterinærtjeneste med virkning fra mandag den 27. oktober 2014 har indført – uafhængigt af det russiske dekret af 6. august 2014 – et midlertidigt forbud imod import af spiselige biprodukter og oksefedt fra Danmark, Tyskland, Italien, Østrig og Polen, hvilket blev begrundet med angiveligt fund af skadelige substanser i 17 stikprøver.

Dernæst skal det understreges, at Landbrug & Fødevarers tidligere fremførte ønske om at der indføres støtte til privat oplagring af svinekød er blevet aktualiseret af et betydeligt prisfald på svinekød. Således vurderer Landbrug & Fødevarer, at tabet for hele 2014 for sektoren nu bliver på fire mia. kr. sammenlignet med den tidligere forventede indtjening. Dette tab skyldes det russiske importstop.

På den baggrund skrev Landbrug & Fødevarers formand, Martin Merrild, forud for sidste uges møde i Det Europæiske Råd til statsminister Helle Thorning-Schmidt. I brevet understreger Landbrug & Fødevarer, at det er vigtigt, at EUs støtteordninger er relevante, målrettede og tidsbegrænsede, men at det desværre har vist sig, at en betydelig del af Europa-Kommissionens hidtidige kriseordninger ikke har kunnet leve op til disse krav. Således har Kommissionen efterfølgende måttet suspendere to af de ordninger, de selv havde gennemført, idet de i vid udstrækning blev udnyttet af andre end dem, de var tiltænkt.

Resultatet af dette viser sig ifølge Landbrug & Fødevarer nu i Kommissionens forslag til ændringsbudgettet for 2015. Udgifterne til de gennemførte støtteordninger har allerede nu stort set lagt beslag på de budgetmæssige reserver, der oprindeligt var til stede i 2015-budgettet. Det gælder blandt andet hovedparten af den såkaldte krisereserve, der finansieres af landmændene selv.

Konsekvensen af Kommissionens hidtidige utilfredsstillende håndtering af krisen er ifølge Landbrug & Fødevarer, at der for 2015 ikke vil være tilstrækkeligt med midler til at imødegå de negative konsekvenser for de landmænd og virksomheder, der måtte vise sig at blive berørt af krisen, såfremt den fortsætter.

Det vil ifølge Landbrug & Fødevarer blandt andet ramme de baltiske lande, der om nogen har måttet mærke konsekvenserne af det russiske importforbud. Men det gælder også den danske eksport af mejeriprodukter og svinekød, hvor sidstnævnte som beskrevet ovenfor endnu ikke er blevet omfattet af en ordning med støtte til privat oplagring.

Landbrug & Fødevarer anmoder på den baggrund regeringen om at arbejde for, at der på trods af Kommissionens hidtidige håndtering af krisen er tilstrækkeligt med midler på EUs 2015-budget til at iværksætte de nødvendige relevante, målrettede og tidsbegrænsede støtteordninger. Landbrug & Fødevarer finder det urimeligt, at landmændene og virksomhederne skal bære de store negative økonomiske konsekvenser af en konflikt, som de uforskyldt er blevet gidsler i.

Landbrug & Fødevarer har tidligere anført, at markedssituationen for danske mejeriprodukter, frugt og grønt, svine-, fjerkræ- og oksekød samt fisk er påvirket af handelsembargoen fra Rusland. Det vigtigste for danske fødevareraktiviteter inden for mejeri- og kødsektorerne i nuværende markedssituation er at finde alternative markedsadgange for deres overskudsprodukter på markeder uden for EU. Generelt er det ressourcekrævende at skabe markedsadgang til vækstmarkeder blandt andet i Asien og Sydamerika, og derfor opfordrer Landbrug & Fødevarer til, at der fra dansk side hele vejen rundt – også i samarbejdet mellem det private og det offentlige – fokuseres på at styrke indsatsen med henblik på at sikre certifikater og godkendelser til nye markeder samt at sikre fortsat hurtig sagsbehandling af sager på de eksisterende markeder udenfor EU, herunder ikke mindst Kina.

I forhold til kriseforanstaltninger på det indre marked mener Landbrug & Fødevarer, at de anvendte foranstaltninger skal være relevante, målrettede og tidsbegrænsede. Midlerne skal allokeres derhen, hvor behovet er størst, for at imødegå indirekte priseffekter på danske varer. Ruslands beslutning om at lukke for EU's eksport af svinekød har haft voldsom negativ betydning for EU's svinepriser. Landbrug & Fødevarer vurderer, at noteringen på svinekød i Danmark ville have været mindst 2 kr./kg højere, såfremt det russiske marked havde været åbent, hvilket svarer til et estimeret indtjeningstab på 4. mia. kr. for svineproducenterne i Danmark. Den aktuelle svinenotering i Danmark er i uge 40 9,80 kr./kg. Grunden, til at priserne ikke er faldet efter februar 2014, er svinesygdommen PEDV i USA, let faldende produktion i EU, et vejrsmæssigt varmt forår i EU samt en gunstig valutakursudvikling.

Alle vigtige eksportmarkeder er nu under voldsomt nedadgående prisfald, da store udbyderlande som USA og Canada også er udelukkede fra det russiske marked, samt at andre kødtyper også er ramt, hvilket betyder et større udbud i EU. Således har vi på det seneste set markante prisfald i EU på et tidspunkt af året, hvor vi normalt har rimeligt stabile priser.

EU eksporterede i 2013 750.000 tons svinekød til Rusland. Danmarks eksport var 131.000 tons svinekød til en værdi af 2,1 mia. kr. Landbrug & Fødevarer vurderer, at der på baggrund af de seneste prisfald er behov for at aktivere markedsstøtte i form af støtte til privat oplagring, som også omfatter varerne spæk/fedt og spiselige biprodukter (varer som typisk går til Rusland) med mulighed for at kunne bryde kontrakten efter én måned til eksport udenfor EU. Udover de

seneste prisfald ses normalt sæsonmæssige prisfald i november og december. Støtte til privat oplagring vil stabilisere markedet i den nuværende situation.

Verdensmarkedet har over de seneste måneder været i fald grundet svingninger i den kinesiske efterspørgsel og en kraftig stigning i det globale udbud, anført af stigende mælkeproduktion i EU. Den russiske embargo forstærker således en markedsnedgang på verdensmarkedet for mejeriprodukter. Som konsekvens heraf begynder prisniveauet for mejeriprodukter at nærme sig interventionsniveauet, mens mælkeprisen har været stærkt faldende.

Der er fortsat behov for, at Kommissionen sætter alle sejl ind på at lette adgangen til alternative markeder for dermed at sikre afsætning af de mejeriprodukter, der ikke kan komme ind på det russiske marked. Her kan både Kommissionen og de danske myndigheder gøre en indsats.

Erhvervet har været tilfreds med, at Kommissionen har ageret handlekraftigt i forhold til markedsforvaltningen og ønsker, at Kommissionen fastholder sin handlekraftige og fleksible tilgang fremadrettet.

Kommissionen har blandt andet senest indført støtte til privat oplagring for smør, skummetmælkspulver og ekstraordinært for ost. Ordningerne kan på europæisk niveau bidrage til at lette det nuværende markedspress. Forvaltningsmæssigt er det dog yderst uheldigt, at den ekstraordinære ordning for privat oplagring af ost allerede er suspenderet på grund af for mange ansøgninger fra én medlemsstat, der ikke traditionelt eksporterer til Rusland.

Erhvervet har også støttet, at interventionsperioden for smør og skummetmælkspulver er udvidet til den 31. december 2014. Der er dog fortsat behov for, at Kommissionen i lyset af den nuværende markedssituation har en fleksibel tilgang til anvendelsen af interventionsordningen for dermed at lægge en effektiv bund i markedet. Det bør i den sammenhæng nævnes, at referenceprisen for interventionsordningen ikke vurderes at afspejle den udvikling, der har været på mejerimarkedet de senere år.

Danmark producerer i øjeblikket over mælkekvoten og styrer sandsynligvis igen mod en betydelig superafgift i det sidste kvoteår 2014/2015. Det må på grund af den nuværende markedssituation antages at være meget svært at skabe opbakning til en teknisk lempelse for at minimere konsekvenserne af en eventuel dansk superafgift. Ikke desto mindre bør muligheder for en lempelse afsøges.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det kritisabelt, at Kommissionen har givet utilstrækkelige oplysninger om finansieringen af de iværksatte markedstiltag. Regeringen finder generelt, at det russiske importforbud indebærer udfordringer for fødevarerektoren på grund af den store russiske import af fødevarer fra EU. Såfremt der konstateres prisfald og andre former for markedsforstyrrelser, vil regeringen ikke modsætte sig indførelse af yderligere markedstiltag, men finder det principielt uhensigtsmæssigt at disponere midler fra et budget, der endnu ikke er vedtaget. I betragtning af det meget begrænsede budget, vil regeringen lægge vægt på, at yderligere markedstiltag er omkostningseffektive, markedsrettet velbegrundede og balancerede på tværs af de påvirkede sektorer og holder sig inden for de afsatte budgetrammer. Dog støtter Danmark ikke brug af eksportrestitutioner.

På længere sigt mener regeringen, at der skal gøres en ekstra indsats for, at den eksport, der normalt går til Rusland, kan afsættes på andre markeder uden for EU gennem udmøntning af eksisterende frihandelsaftaler mellem EU og tredjelande.

Regeringen har den 20. oktober 2014 stemt imod Kommissionens seneste delegerede retsakt om tiltag i frugt- og grøntsektoren. Da udkastet blev præsenteret på ekspertniveau den 16. september 2014 oplyste Kommissionen, at krisereserven ikke ville blive brugt, og at finansieringen ville ske gennem det almindelige landbrugsbudget for 2015. I medfør af Kommissionens ændringsbrev til budgetforslaget for 2015 markedstiltagene finansieres nu af krisereserven, hvorfor regeringen modsatte sig den delegerede retsakt, der dog blev vedtaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

I lyset af Kommissionens ændringsbrev til budgetforslaget for 2015 kan der forventes kritik af Kommissionens utilstrækkelige oplysninger om finansieringen af de iværksatte markedstiltag. En lang række medlemsstater er bekymrede for konsekvenserne af Ruslands importstop og har opfordret til indførelse af en lang række markedsinstrumenter. Herunder har Finland, Estland, Letland og Litauen, hvor eksporten af mejeriprodukter i særlig høj grad er orienteret imod det russiske marked, arbejdet for en direkte målrettet støtte til mælkeproducenter i disse medlemsstater.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Det russiske importforbud har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 10. oktober 2014 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 13.-14. oktober 2014, jf. samlenotat oversendt den 2. oktober 2014.

Det russiske importforbud har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 28. august 2014 forud for ekstraordinært rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 5. september 2014, jf. samlenotat oversendt den 21. august 2014.

Der blev endvidere eftersendt hørings svar fra § 2-udvalget (landbrug) til Folketingets Europaudvalg den 25. august 2014.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

5. Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og om midlertidig anvendelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Madagaskar om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Madagaskar om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

Forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimuligheder i henhold til protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Madagaskar om fastsættelse af de

fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

KOM (2014) 682, KOM (2014) 683 og KOM (2014) 684

Nyt notat.

Resumé

EU og Madagaskar har forhandlet om indgåelse af en ny protokol til fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Madagaskar. Teksten til den nye protokol, som fastsætter fiskerimulighederne og den finansielle modydelse, blev parferet den 19. juni 2014 og vedrører en periode på fire år fra datoen for undertegnelsen. Den samlede finansielle modydelse af den nye protokol er fastsat til i alt 6.107.500 € (ca. 45,5 mio. kr.) over den samlede periode på fire år. Den årlige finansielle modydelse fra EU til Madagaskar er fastsat til i alt 1.566.250 € (ca. 11,7 mio. kr.) for de to første år og 1.487.500 € (ca. 11,1 mio. kr.) de to følgende år. Heraf er 700.000 € (ca. 5,2 mio. kr.) årligt øremærket til udviklingen af sektorpolitikken for fiskeri i Madagaskar.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremsende forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Madagaskar om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter, forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Madagaskar om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter og forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimuligheder i henhold til protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Madagaskar om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter.

Forslagene forventes fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 i sammenhæng med henholdsvis TEUF artikel 218, stk. 5, artikel 218, stk. 6, litra a) og artikel 218 stk. 7, for så vidt angår protokollen samt TEUF artikel 43, stk. 3 for så vidt angår fordelingen af fiskerimuligheder internt i EU, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. Forslaget til Rådets afgørelse om endelig indgåelse af protokollen kan dog først vedtages efter godkendelse af Europa-Parlamentet.

Forslagene forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

EU og Madagaskar har forhandlet om en ny fiskeriprotokol til fiskeripartnerskabsaftalen. Teksten til den nye fiskeriprotokol blev parferet den 19. juni 2014. Aftaleprotokollen er en del af EU's netværk af fiskeripartnerskabsaftaler om tun og andre stærkt vandrende arter. Protokollen omfatter en periode på fire år fra undertegnelsen. Den nugældende protokol til fiskeripartnerskabsaftalen udløber 31. december 2014.

Hovedformålet med fiskeripartnerskabsaftalen og den tilhørende protokol er at styrke samarbejdet mellem EU og Madagaskar med henblik på at skabe en partnerskabsramme for udvikling af

en politik for bæredygtigt fiskeri og ansvarlig udnyttelse af fiskeriressourcerne i Madagaskars fiskerizone i begge parter interesse.

Protokollen har til hensigt at skabe adgang til fiskeri for EU's tunfiskerifartøjer i Madagaskars farvande inden for det disponible overskud. Den giver adgang til fiskeri efter tun og andre stærkt vandrende arter, idet en række specifikke hajararter imidlertid er undtaget fra aftalen.

Til fremme af ansvarligt og bæredygtigt fiskeri i Madagaskars farvande skal der efter protokolens ikrafttræden aftales et flerårigt sektorprogram under hensyntagen til Madagaskars nationale fiskeripolitik og andre politikker, der hænger sammen med eller har indvirkning på fremme af ansvarligt og bæredygtigt fiskeri, herunder støtte til ikke-industrielt fiskeri, overvågning, kontrol og bekæmpelse af ulovligt, u-rapporteret og ureguleret fiskeri (IUU-fiskeri).

Endvidere forpligter parterne sig til videnskabeligt samarbejde om ansvarligt fiskeri.

Med hensyn til fiskerimuligheder giver fiskeriprotokollen EU tilladelse til fiskeri efter tun og andre stærkt vandrende arter til 40 notfartøjer (samme antal som i den nugældende protokol), 32 langlinefartøjer med flydeline med en tonnage på over 100 bruttotonnage (mod 34 i den hidtidige protokol) og 22 langlinefartøjer med flydeline med en tonnage på under eller lig med 100 bruttotonnage (samme antal som i den nugældende protokol). Fartøjerne kommer hovedsageligt fra Spanien og Frankrig, men også Portugal, Italien og Storbritannien har fiskerimuligheder i forhold til protokollens ramme.

Den samlede finansielle modydelse af den nye protokol er fastsat til i alt 6.107.500 € (ca. 45,5 mio. kr.) over den samlede periode på fire år og bygger på:

- a) et årligt beløb for adgang til Madagaskars eksklusive økonomiske zone på 866.250 € (ca. 6,5 mio. kr.) årligt i det 1. og 2. år og 787.500 € (ca. 5,9 mio. kr.) årligt i de to følgende år svarende til en referencemængde på 15.750 tons pr. år (mod 975.000 € (ca. 7,3 mio. kr.) svarende til en referencemængde på 15.000 tons fangst pr. år i den hidtidige protokol) og
- b) et specifikt beløb på 700.000 € (ca. 5,2 mio. kr.) pr. år (mod 550.000 € (ca. 4,1 mio. kr.) pr. år i den eksisterende protokol) til støtte for gennemførelsen af Madagaskars fiskeripolitik.

Parterne forpligter sig til at fremme ansvarligt fiskeri i Madagaskars fiskerizone og til at respektere henstillinger og afgørelser vedtaget af Kommissionen for Tunfisk i Det Indiske Ocean (IOTC), som både Madagaskar og EU er medlemmer af.

Fiskeriprotokollen med Madagaskar er indgået inden for de generelle rammer for EU's fiskeripartnerskabsaftaler med tredjelande, herunder den nye grundforordning (1380/2013). Således indeholder protokollen blandt andet bestemmelser om, at protokollen kan suspenderes i tilfælde af brud på menneskerettigheder og demokratiske principper. Den finansielle modydelse kan ligeledes suspenderes, blandt andet såfremt de opnåede resultater med sektorstøtten ikke stemmer overens med budgetprogrammeringen. Dertil kommer, at det i aftalen sikres, at EU-fartøjer udelukkende kan fiske i Madagaskars farvande med gyldig fiskeritilladelse udstedt af Madagaskars relevante myndighed, og at anden form for fiskeriaktivitet uden for denne ramme er forbudt (eksklusivitetsklausul).

Det fremgår, at den blandede komité, som er nedsat med repræsentanter for henholdsvis EU og Madagaskar blandt andet kontrollerer gennemførelsen af aftalen, herunder definitionen og evalueringen af sektorstøtteprogrammet. Den blandede komité kan revidere fiskerimulighederne og den tilhørende finansielle modydelse, modaliteter for sektorstøtten og betingelser for udøvelsen af EU-fiskerfartøjers fiskeri.

EU-fiskerfartøjernes adgang til fiskeri kan alene finde sted uden for 20 sømil fra basislinjerne. Den nye protokol indeholder i øvrigt foranstaltninger, som skal sikre bedre overvågning af EU-flådens aktiviteter i Madagaskars farvande gennem styrket afrapportering af fangster og fiskeriindsats. Endvidere begrænser protokollen fangster af de tilladte hajararter, som fanges som bifangster til maksimalt 250 tons om året.

Forslaget forventes at indeholde bestemmelser om interne procedurer i EU ved forhandlinger om ændringer i fiskeriprotokollen via den blandede komité.

Evalueringsrapport vedrørende fiskeripartnerskabsaftalen

Kommissionen har fremlagt en evalueringsrapport, udarbejdet af eksterne konsulenter, den 11. marts 2014. Det fremgår af rapporten at Kommissionen for Tunfisk i det Indiske Ocean (IOTC) forvalter fiskeri efter tun og tunlignende arter samt associerede arter. Ifølge rapportens oplysninger er de største bestande af tun (gulfinnet tun, storøjet tun og bugstribet bonit) og sværdfisk ikke overudnyttede. For hvid tun ligger bestanden inden for sikre biologiske grænser og over målsætningen for maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY), dog ligger fiskeridødeligheden endnu ikke på målsætningen om MSY for fiskeridødelighed (Fmsy). Størrelsen af bestanden af hajer (makrelhaj og blåhaj), som fanges sammen med sværdfisk i forbindelse med langlinefiskeri er usikker.

Udtalelser

Forslag til endelig indgåelse af nye fiskeripartnerskabsaftaler med tilhørende protokoller kan først vedtages af Rådet efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Konsekvenser

Det forventede forslag forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser ud over indvirkningen på EU-budgettet. Ifølge forslaget forventes en samlet udgift på EU's budget på 6.107.500 € (ca. 45,5 mio. kr.) over den samlede periode på fire år € (ca. 15,65 mio. kr.) over fire år i finansiell modydelse. Den finansielle modydelse kan op- eller nedjusteres som følge af ændringer i fiskerimulighederne inden for aftalens ramme.

Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved aftalen i gennemsnit over de fire år på ca. 228.000 kr. pr. år ved en gennemsnitlig årlig budgetudgift for EU på 1.526.875 € (ca. 11,4 mio. kr.).

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 5-udvalget (fiskeri), og der er ikke indkommet bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

For så vidt angår fiskeripartnerskabsaftaler henholder regeringen sig til principperne, der blev fremlagt på samrådet om fiskeripartnerskabsaftaler i Folketingets Fødevarerudvalg, den 12. januar 2011, det vil sige:

- forbedrede videnskabelige bestandsvurderinger,
- styrket kontrol, herunder fremme af regionalt samarbejde,
- krav til overholdelse af menneskerettigheder og demokratisk udvikling, herunder fremme af opbygning af høringsprocesser,
- størst mulig sikkerhed for, at EU's midler anvendes til de formål, som er opstillet i aftalerne og
- størst mulig åbenhed i forbindelse med aftalernes indgåelse og evaluering.

Regeringen lægger vægt på, at fiskeri under fiskeripartnerskabsaftalerne alene må foregå på et overskud af fiskeressourcer.

Regeringen arbejder desuden for, at midlerne inden for rammerne af fiskeripartnerskabsaftalerne kommer lokalbefolkningen til gode. Endvidere lægges der vægt på en opretholdelse af en eksklusivitetsklausul, som sikrer, at EU-fartøjer, når der foreligger en fiskeripartnerskabsaftale med et tredjeland, alene kan fiske i det pågældende land inden for rammerne af aftalen og ikke indgå private aftaler om fiskerimuligheder uden for aftalens rammer.

Desuden lægger regeringen vægt på, at den nye bæredygtige fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende fiskeriprotokol opfylder de generelle principper om fiskeripartnerskabsaftaler, der fremgår af Rådets konklusioner om fiskeripolitikens eksterne dimension af 19.-20. marts 2012 og er i overensstemmelse med de generelle principper om bæredygtige fiskeripartnerskabsaftaler i forordningen om den fælles fiskeripolitik (grundforordningen).

Regeringen lægger ligeledes vægt på, at fiskeri i området er omfattet af forvaltningsforanstaltninger, som vedtages inden for rammerne af IOTC.

Da langlinefiskeri kan medføre visse bifangster af sårbare arter (for eksempel hajer) lægger regeringen vægt på, at der er en mindre reduktion i antallet af langlinefartøjer, samt at der er fastsat en mængdemæssig begrænsning for den årlige fangst af de tilladte associerede hajararter.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at forslagene kan vedtages med et kvalificeret flertal i Rådet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslagene har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

6. Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og om midlertidig anvendelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Kap Verde om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Kap Verde om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

Forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimuligheder i henhold til protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Kap Verde om fastsættelse af de fi-

skerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

EU og Kap Verde har forhandlet om indgåelse af en ny protokol til fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Kap Verde. Teksten til den nye protokol, som fastlægger fiskerimulighederne og den finansielle modydelse, blev parafet den 28. august 2014 og omfatter en periode på fire år fra undertegnelsen. Den samlede finansielle modydelse fra EU til Kap Verde er fastsat til i alt 2,1 mio. € (ca. 15,65 mio. kr.). Den årlige finansielle modydelse fra EU til Kap Verde er fastsat til i alt 550.000 € (ca. 4,01 mio. kr.) for de to første år og 500.000 € (ca. 3,73 mio. kr.) for de følgende to år. Heraf afsættes årligt halvdelen, 275.000 € (ca. 2,05 mio. kr.) de første to år og 250.000 € (ca. 1,86 mio. kr.) de to følgende år til at støtte udvikling af fiskerisektorpolitikken i Kap Verde.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremsende forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og om midlertidig anvendelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Kap Verde om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter, forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Kap Verde om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter og forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimuligheder i henhold til protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Kap Verde om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter.

Forslagene forventes fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 i sammenhæng med henholdsvis TEUF artikel 218, stk. 5, artikel 218, stk. 6, litra a) og artikel 218 stk. 7, for så vidt angår protokollen samt TEUF artikel 43, stk. 3 for så vidt angår fordelingen af fiskerimuligheder internt i EU, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. Forslaget til Rådets afgørelse om endelig indgåelse af protokollen kan dog først vedtages efter godkendelse af Europa-Parlamentet.

Forslagene forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

EU og Kap Verde har forhandlet om en ny fiskeriprotokol til fiskeripartnerskabsaftalen. Teksten til den nye fiskeriprotokol blev parafet den 28. august 2014. Aftaleprotokollen er en del af EU's netværk af fiskeripartnerskabsaftaler om tun og andre stærkt vandrende arter. Protokollen omfatter en periode på fire år fra undertegnelsen.

Hovedformålet med fiskeripartnerskabsaftalen og den tilhørende protokol er at styrke samarbejdet mellem EU og Kap Verde med henblik på at skabe en partnerskabsramme for udvikling af en

politik for bæredygtigt fiskeri og ansvarlig udnyttelse af fiskeriressourcerne i Kap Verdes fiskerizone i begge parter interesse. Partnerne forpligter sig inden for aftalen til videnskabeligt samarbejde om ansvarligt fiskeri og ulovligt, uregistreret og urapporteret fiskeri (IUU-fiskeri).

Protokollen giver adgang for EU-fiskerifartøjer til fiskeri efter tun og andre stærkt vandrende arter i Kap Verdes farvande.

Til fremme af ansvarligt og bæredygtigt fiskeri i Kap Verdes farvande skal der efter protokollens ikrafttræden aftales et flerårigt sektorprogram under hensyntagen til Kap Verdes nationale fiskeripolitik og andre politikker, der hænger sammen med eller har indvirkning på fremme af ansvarligt og bæredygtigt fiskeri.

Med hensyn til fiskerimuligheder giver fiskeriprotokollen EU tilladelse til fiskeri efter tun og andre stærkt vandrende arter til 28 notfartøjer (svarende til den tidligere protokol), 13 stang- og linefartøjer (mod 11 i den tidligere protokol) og 30 langlinefartøjer (mod 35 i den tidligere protokol). Fartøjer fra Spanien, Frankrig og Portugal har fiskeriinteresser inden for protokollens muligheder.

Den nye protokols samlede finansielle modydelse er fastsat til i alt 2,1 mio. € (ca. 15,65 mio. kr.) over fire år og bygger på:

- c) et årligt beløb for adgang til Kap Verdes eksklusive økonomiske zone på 275.000 € (ca. 2,05 mio. kr.) for de første to år efter protokollens anvendelse og 250.000 € (ca. 1,86 mio. kr.) for de sidste to år af protokollens anvendelse for en referencemængde på 5.000 tons fangst pr. år (mod 335.000 € (ca. 2,5 mio. kr.) i den hidtidige protokol),
- d) et specifikt beløb på 275.000 € (ca. 2,05 mio. kr.) årligt de første to år efter protokollens anvendelse og 250.000 € (1,86 mio. kr.) årligt for de sidste to år af protokollens anvendelse til støtte for og gennemførelse af Kap Verdes fiskeri- og havpolitik (mod 110.000 € (ca. 819.500 kr.) i den hidtidige protokol).

Parterne skal respektere henstillinger og afgørelser vedtaget af Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT), som Kap Verde og EU er medlemmer af. For de bestande, som er reguleret i ICCAT gennem kvoter, som EU har andel i, fisker EU på egne ICCAT-kvoter i Kap Verdes farvande.

Fiskeriprotokollen med Kap Verde er indgået inden for de generelle rammer for EU's fiskeripartnerskabsaftaler med tredjelande, herunder den nye grundforordning (1380/2013). På baggrund heraf indeholder protokollen blandt andet bestemmelser om, at protokollen kan suspenderes i tilfælde af brud på menneskerettigheder. Den finansielle modydelse kan ligeledes suspenderes, blandt andet såfremt de opnåede resultater med sektorstøtten ikke stemmer overens med budgetprogrammeringen. Dertil kommer, at det i aftalen sikres, at EU-fartøjer udelukkende kan fiske i Kap Verdes farvande med gyldig fiskeritilladelse udstedt af Kap Verdes relevante myndighed, og at anden form for fiskeriaktivitet uden for denne ramme er forbudt (eksklusivitetsklause).

Af bæredygtighedshensyn er antallet af langlinefartøjer reduceret i forslaget til den nye protokol i forhold til den tidligere protokol, ligesom der er introduceret et monitoringsystem for fangster af hajer. Desuden er der indført et fiskeriforbud for not- og langlinefartøjer inden for 18 sømil af Kap Verdes kystlinje.

Forslaget forventes at indeholde bestemmelser om interne procedurer i EU ved forhandlinger om ændringer i fiskeriprotokollen via den blandede komité, der er nedsat i henhold til fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Kap Verde.

Evalueringsrapport vedrørende fiskeripartnerskabsaftalen

Af en evalueringsrapport om fiskeriprotokollen mellem EU og Kap Verde, der er fremsendt fra Kommissionen den 3. september 2013 fremgår, at ICCAT i en rapport fra 2012 vurderede, at det for de vigtigste østlige bestande af tun gjaldt, at gulfinnet tun var en anelse overudnyttet i forhold til det maksimale bæredygtige udbytte (MSY), at storøjet tun var fuldt udnyttet, og at fangsten af bugstribet bonit lå på et bæredygtigt niveau, der lå lidt under en fuld udnyttelse af bestanden.

Det fremgår endvidere, at der foregår et fiskeri efter hajer. 70 % af fangsterne af hajer er blåhajer, hvor der ikke ser ud til at være nogen risiko for overudnyttelse. Det fremgår desuden at en række hajararter, der fanges sammen med blåhajer, er fuldt udnyttede, uden at dette dog har medført videnskabelige advarsler.

Udtalelser

Forslag til endelig indgåelse af nye fiskeripartnerskabsaftaler med tilhørende protokoller kan først vedtages af Rådet efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Konsekvenser

Det forventede forslag forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser ud over indvirkningen på EU-budgettet. Ifølge forslaget forventes en samlet udgift på EU's budget på 2,1 mio. € (ca. 15,65 mio. kr.) over fire år i finansiel modydelse. Den finansielle modydelse kan op- eller nedjusteres som følge af ændringer i fiskerimulighederne inden for aftalens ramme.

Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved aftalen i gennemsnit over de fire år på ca. 78.225 kr. pr. år ved gennemsnitlig en årlig budgetudgift for EU på 525.000 mio. € (ca. 3,91 mio. kr.).

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 5-udvalget (fiskeri), og der er ikke indkommet bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

For så vidt angår fiskeripartnerskabsaftaler henholder regeringen sig til principperne, der blev fremlagt på samrådet om fiskeripartnerskabsaftaler i Folketingets Fødevareudvalg, den 12. januar 2011, det vil sige:

- forbedrede videnskabelige bestandsvurderinger,
- styrket kontrol, herunder fremme af regionalt samarbejde,
- krav til overholdelse af menneskerettigheder og demokratisk udvikling, herunder fremme af opbygning af høringsprocesser,
- størst mulig sikkerhed for, at EU's midler anvendes til de formål, som er opstillet i aftalerne og
- størst mulig åbenhed i forbindelse med aftalernes indgåelse og evaluering.

Regeringen lægger vægt på, at fiskeri under fiskeripartnerskabsaftalerne alene må foregå på et overskud af fiskeressourcer.

Regeringen arbejder desuden for, at midlerne inden for rammerne af fiskeripartnerskabsaftalerne kommer lokalbefolkningen til gode. Endvidere lægges der vægt på en opretholdelse af en eksklusivitetsklausul, som sikrer, at EU-fartøjer, når der foreligger en fiskeripartnerskabsaftale med et tredjeland, alene kan fiske i det pågældende land inden for rammerne af aftalen og ikke indgå private aftaler om fiskerimuligheder uden for aftalens rammer.

Desuden lægger regeringen vægt på, at den nye fiskeriprotokol opfylder de generelle principper om fiskeripartnerskabsaftaler, der fremgår af Rådets konklusioner om fiskeripolitikens eksterne dimension af 19.-20. marts 2012 og er i overensstemmelse med de generelle principper om bæredygtige fiskeripartnerskabsaftaler i forordningen om den fælles fiskeripolitik (grundforordningen).

Regeringen lægger ligeledes vægt på, at fiskeri i området er omfattet af forvaltningsforanstaltninger, som vedtages inden for rammerne af ICCAT.

Da langlinefiskeri kan medføre visse bifangster af sårbare arter (for eksempel visse hajararter) lægger regeringen vægt på, at der er en reduktion i antallet af langlinefartøjer, samt at der er fastsat et monitoringssystem for fangster af hajer.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at forslagene kan vedtages med et kvalificeret flertal i Rådet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslagene har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.